

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor - Demonstrarea valorii adăugate - Caracterul integrat și inovator

FIȘA MĂSURII Dobândirea de cunoștințe inovatoare în producție, management și marketing - M1- M1/1C

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII x
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

➤ *Justificarea și corelarea cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoilor identificate în teritoriu privind lipsa cunoștințelor legate de noi abordări în tehnologia de producție, de organizarea eficientă a firmei și de modalitățile cele mai eficiente de comercializare a produselor realizate, în special în cazul fermierilor tineri. Scopul măsurii este acela de a asigura un bagaj de cunoștințe inovatoare de management și marketing pentru potențialii solicitanți de finanțare pe măsurile de investiții ale Strategiei GAL, în special tineri, în așa fel încât acești viitori beneficiari să-și poată implementa cu succes proiectele.

➤ *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele de dezvoltare rurală sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează **O.1** Favorizarea competitivității agriculturii și **O.3** Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

➤ *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M1:*

Obiectivul local al măsurii este cel de a sprijini creșterea competitivității fermelor agricole din teritoriu, prin dobândirea de cunoștințe inovative a fermierilor tineri, în special a celor implicați în derularea de proiecte de investiții, în cadrul strategiei de dezvoltare a GAL.

➤ *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura contribuie la prioritățile rurale **P1** "Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și zonele rurale", **P2** "Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor", **P3** "Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultura" și **P6** "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale"

➤ *Măsura corespunde obiectivelor art. 14, alin. 1 din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 14 alineatul (1) : Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

➤ *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura se derulează în cadrul domeniului de intervenție 1c "Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier"

➤ *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare ((1) încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale)**, prin faptul că asigură informații inovative cursanților, dar și prin faptul că asigură o conexiune între informația teoretică și aplicarea în practică a acesteia, în cadrul proiectelor de investiții ulterioare.

❖ *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară măsurilor dedicate fermierilor din agricultură și celor care își diversifică activitatea M2, M3, M4, M5, M6 și M7.a și M7.b.

❖ *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Creșterea nivelului de cunoștințe inovative al fermierilor implicați în dezvoltarea rurală prin măsurile M2, M3, M4, M5, M6 și M7.a și M7.b, contribuie la realizarea priorităților de dezvoltare rurală P2, P3 și P6, dar și la succesul implementării strategiei.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă în asigurarea unui nivel de cunoștințe necesar fermierilor pentru adaptarea producției la condițiile de piață și pentru accesarea pieței. Măsura are un caracter inovator prin faptul că fermierii instruiți vor avea prioritate în accesarea măsurilor de finanțare lansate de GAL. În al doilea rând, metoda de a integra instruirea cu activitatea practică va putea constitui un model de succes de implementare a proiectelor și a strategiei.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniul instruirii prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M1 din SDL
- ❖ Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- ❖ Legea Nr.31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare
- ❖ Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare
- ❖ Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare
- ❖ Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ furnizorii de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoștințe și de acțiuni de informare, care dispun de personal calificat cu expertiză în acest tip de acțiuni și care dispun de capacitatea de organizare necesară derulării acțiunilor.

Beneficiari indirecți:

- ❖ persoanele implicate în activități agricole, alimentare și alți actori economici cu statut de IMM, care își desfășoară activitatea în teritoriul GAL (conform Capitol 1, art.14, alin. 2) din Regulamentul (UE) 1305/2013.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ organizare de cursuri de instruire, inclusiv vizitarea unor proiecte de succes
- ❖ cheltuieli cu onorariile experților solicitantului și partenerilor
- ❖ cheltuieli pentru derularea acțiunilor, inclusiv informare și diseminare

b) Acțiuni neeligibile (suportate integral de către beneficiarul proiectului):

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Nu sunt eligibile pentru finanțare activitățile de informare/ promovare a vinurilor de calitate finanțate din fonduri F.E.G.A.

Nu se acordă sprijin pentru acțiunile de informare și de promovare referitoare la mărci comerciale.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG 2: Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România

EG 3: Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională

EG 4: Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat

EG5: Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională

EG 6: Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare profesională

EG 7: Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare.

EG8: Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

EG9: Persoanele beneficiare ale măsurii trebuie să facă parte din grupul țintă și să fie din teritoriul GAL

EG10: Activitățile măsurii de instruire pot avea loc și în afara teritoriului GAL

8. Criterii de selecție

SE1: *Experiența solicitantului în activitatea didactică / training în domeniile de interes ale GAL*

SE2: *Relevanța proiectului față de grupul țintă inclus în proiect*

SE3: *Proiectul include criterii de prioritizare pentru număr de participanți cu vârstă de cel mult 40 de ani, pentru membrii grupurilor de producători/forme asociative, ca participanți la activitățile de formare profesională în domeniul agricol și non-agricol*

SE4: *Principiul Valorii adăugate a proiectului*

SE5: *Principiul Indicatorii proiectului*

SE6: *Principiul Metodologie și Planificarea activităților*

SE7: *Principiul Parteneriatului cu alte organizații și instituții*

SE8: *Principiul Resurselor alocate și al bugetului proiectului*

SE9: *Principiul duratei de implementare a proiectului*

SE10: *Principiul Costul cel mai mic pe cursant pentru o zi de instruire*

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, până la incidența alocării financiare aferente apelului de propuneri de proiecte.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de 100%, valoarea eligibilă aferentă unui proiect va fi precizată în cadrul apelului de selecție.

Proiectul se va adresa instruirii unui număr minim de 10 persoane din grupul țintă, cu încadrarea în valoarea maximă precizată în cadrul apelului de selecție.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- număr de participanți la acțiunile de instruire
- valoarea finanțării publice în cadrul proiectului

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- aprecierea programului LEADER

FIȘA MĂSURII Investiții în exploatații agricole - M2 - M2 / 2A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII x
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii**, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoilor identificate în teritoriu privind re tehnologizarea exploatațiilor agricole, utilizarea de tehnologii moderne de producție, de completarea activității agricole cu acțiuni de pregătire a produselor pentru vânzare/procesare și de conectare a producătorilor în cadrul unor lanțuri scurte. Scopul măsurii este acela de a asigura creșterea competitivității și viabilității exploatațiilor agricole.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează

01. Favorizarea competitivității agriculturii

02. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.

03. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole din teritoriul GAL.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura contribuie la **prioritatea 2**. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, la **prioritatea 5**. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic și la **prioritatea 6**. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

art. 17 Investiții în active fizice alineatul (1) cu punctele (a) (b) (c) și (d)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 2a** - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole, **Domeniul de intervenție 5d** - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera și de amoniac în agricultura și **Domeniul de intervenție 6a** - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

➤ *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni care determină reducerea consumului de apă, a îngrășămintelor chimice și erbicidelor.

➤ *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura 2 este complementară măsurilor M5, M6, M7.a și M7.b - beneficiarii măsurii M2 pot depune proiecte și măsurile numite anterior.

➤ *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura 2 poate fi sinergică în realizarea priorității P2 cu măsurile M1, M4, în realizarea priorității P5 cu măsura M4 și în realizarea priorității P6 cu măsurile m6, M7.a și M7.b, m11 - pentru crearea de locuri de munca.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- ❖ stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- ❖ conservarea locurilor de muncă; utilizarea de know-how modern;
- ❖ creșterea valorii adăugate a produselor prin acțiuni de pregătire pentru vânzare/procesare;
- ❖ încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M2 din SDL
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ fermierii din domeniul agricol vegetal, zootehnic și pomicol, organizați ca minim PFA, cooperative de producție și grupuri de producători, care dețin o exploatație agricolă de minim 8.000 SO.

Beneficiari indirecți:

- ❖ Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ❖ Deținători de teren agricol care arendează suprafețe către beneficiarul direct
- ❖ Procesatori și intermediari de produse agricole

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației **vegetale/pomicole, inclusiv cheltuielile cu spațiile destinate personalului de**

producție: laboratoare, biroul maștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea/servirea mesei, etc.

- ❖ Achiziționarea de utilaje și echipamente agricole moderne pentru modernizarea fermelor vegetale/ pomicole/legumicole/zootehnice , inclusiv sisteme de irigații și **instalații de producere a energiei electrice / termice din surse regenerabile**
- ❖ Construirea/modernizarea spațiilor zootehnice, inclusiv săli de muls pentru efectivul propriu de animale, **laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei, etc.**
- ❖ Construirea/modernizarea de spații de depozitare pentru cereale/ legume/ fructe din producția proprie și dotarea necesară pregătirii pentru vânzare a produselor
- ❖ Achiziția de mașini de transport frigorifice specializate pentru lapte/ carne/ fructe / legume
- ❖ Înființare/modernizare de sere pentru legume, **inclusiv sisteme de irigații**
- ❖ Modernizarea exploatațiilor apicole, **a spațiilor de extracție/colectare miere și alte produse apicole**
- ❖ **Achiziții de utilaje/echipamente pentru procesare la nivelul fermei a producției proprii**

b) Acțiuni neeligibile (suportate integral de către beneficiarul proiectului):

- ❖ Achiziția de clădiri; Achiziționarea de terenuri neconstruite și construite; Construcția și modernizarea locuinței;
- ❖ Achiziția de mijloace de transport pentru uz personal sau pentru transport persoane;
- ❖ Achiziția de utilaje/echipamente/ mijloace de transport second hand;
- ❖ Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ❖ Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- ❖ Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- ❖ Cheltuielile cu achiziția de cap tractor;
- ❖ Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de ședințe, săli de protocol, spații de cazare etc;
- ❖ Dobânzi debitoare, la credite angajate pentru proiect sau anterioare proiectului;
- ❖ Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- ❖ Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- ❖ Costurile legate de consultanța pentru elaborarea proiectului și asistența în managementul proiectului.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG 2: Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 8.000 SO (valoarea producției standard);

EG 3: Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură

EG 4: Beneficiarul trebuie să realizeze investiția în teritoriul GAL

EG 5: Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției

EG 6: Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice

EG 7: Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului

EG 8: Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară și al mediului

EG 9: Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat

EG10: Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării

EG11: Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă

EG12: În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice menționate în secțiunea "Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii."

EG13: Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%,

EG14: În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul dimensiunii exploatareii (prioritar exploatareii mai mici)

SE2: Principiul potențialului agricol al zonei

SE3: Principiul sectorului prioritar

SE4: Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv integrarea producției agricole primare cu procesarea și/ sau comercializarea

SE5: Principiul asociativității fermierilor (solicitanții sunt forme asociative sau membri ai unor forme asociative - cooperative agricole, grup de producători)

SE6: Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatareii agricole

SE7: Număr de locuri de muncă conservate/ nou create

SE8: Proiect realizat de un tânăr cu vârsta de până la 40 de ani

SE9: Solicitantul practică o agricultură eco / conservă biodiversitatea și protejează ecosistemele naturale

SE10: Proiectul prevede acțiuni inovative în tehnologie

SE11: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

SE12: Valoarea finanțării nerambursabile solicitate (prioritate au proiectele de valoare mai mică)

SE13: Exploatarea nu a mai beneficiat de sprijin pentru același tip de activitate

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea de bază a sprijinului va fi de maxim 50% pentru cheltuielile eligibile din proiect. Acest procent poate fi majorat:

• Cu 10% pentru solicitanți cu vârsta de maxim 40 de ani

• Cu 20% pentru solicitanții cooperative agricole de producție

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile va fi precizată în cadrul apelului de selecție.

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 și 80.000 Euro.

Se vor aplica regulile de ajutor de stat, dacă va fi cazul. Aceasta măsura beneficiază de o alocare din fondurile FEADR de tranziție 2021-2022 de 60.000 euro.

Formatted: No bullets or numbering

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de exploatații agricole sprijinite
- ❖ valoarea finanțării acordate

În completare se vor urmări indicatorii:

- ❖ creare de locuri de muncă
- ❖ număr de exploatații care propun acțiuni de creștere a valorii adăugate a produselor proprii
- ❖ număr de exploatații care participă în cadrul unui lanț scurt
- ❖ număr de tineri sprijiniți
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de exploatații care propun acțiuni cu efect de protecție a mediului

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură sunt:

- ❖ viabilitatea exploatațiilor agricole sprijinite
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ gradul de apreciere a programului LEADER

FIȘA MĂSURII Sprijin pentru forme asociative - M3 - M3 / 2A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII X
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL.*

Măsura a fost adoptată ca urmare a necesității identificate în teritoriu privind asocierea fermierilor în scopul adaptării produselor lor la cerințele pieței, colectării și pregătirii pentru vânzare a produselor și introducerii în comun pe piața a produselor.

Scopul măsurii este acela de a stimula dezvoltarea formelor asociative orientate spre piață și spre profit.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O.1. Favorizarea competitivității agriculturii.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează stimularea **dezvoltării** formelor asociative orientate spre piață și spre profit, care să coaguleze efortul micilor fermieri în **producția**, colectarea, pregătirea pentru vânzare, procesarea și comercializarea în comun a propriilor produse, având ca rezultat creșterea competitivității și viabilității acestora.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL).*

Măsura contribuie la prioritatea 2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

- *Măsura corespunde obiectivelor art.- din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 17: Investiții în active fizice alineatul (1) cu punctul (a)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție*

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2a. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative de **producție și vânzare**; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni care determină reducerea consumului de apă și protejarea mediului prin utilizarea controlată a îngrășămintelor chimice și erbicidelor.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu măsurile M2, M5, M6, M7.a și M7.b, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate.

- *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este sinergică în cadrul priorității P6 cu măsurile M2, M3, M6, M7a, M7b, M11 (pentru crearea de locuri de muncă) și cu măsura M1, M5, M6 în cadrul priorității P3.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii este dată de următoarele elemente:

- ❖ Susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acestora în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membri (producție, depozitare, procesare, desfacere etc)
- ❖ Susținerea micilor producători
- ❖ Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață
- ❖ Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase)
- ❖ Puterea exemplului - Efectul de multiplicare al acțiunilor la nivelul GAL-ului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislația UE

- ❖ Regulamentul (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE)
- ❖ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- ❖ Regulamentul nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)

Legislația națională

- ❖ Legea nr. 36/ 1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Legea nr. 1/ 2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare
- ❖ Legea cooperăției agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare
- ❖ Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările aplicabile
- ❖ **Ordinul MADR MMAP nr.358/2016 - aprobarea normelor metodologice de aplicare a OG nr.37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători**
- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniul grupurilor de producători prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M3 din SDL

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ grupuri de producători cu statut de IMM, recunoscute de MADR , pentru următoarele sectoare:
  - culturi vegetale de câmp;

- legumicultură și pomicultură;
- creșterea animalelor, păsărilor și albinelor

❖ cooperativă agricolă, societate agricolă, societate cooperativă agricolă

Beneficiari indirecti:

❖ firme procesatoare și de comercializare

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

❖ **Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- ❖ Modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate
- ❖ Dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing;
- ❖ Achiziționarea de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (ex.: tractoare, remorci agricole/ tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/ păsări/ albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindină etc)

Acțiuni neeligibile:

- ❖ achiziția de clădiri; construcția și modernizarea locuinței;
- ❖ achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ❖ cheltuieli generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție;
- ❖ cheltuieli cu întreținerea culturilor agricole;
- ❖ cheltuieli cu achiziția de cap tractor; de mijloace de transport nespecializate;
- ❖ cheltuieli cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole;
- ❖ cheltuieli finanțate prin PNS solicitate de beneficiari care produc și/sau comercializează produse vinicole.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul face parte din categoria beneficiarilor eligibili

EG 2: Grupul de producători este recunoscut de MADR (doar pentru solicitanții grup de producători)

EG 3: Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute în măsură

EG 4: Solicitantul dovedește cu documente financiare contabile - viabilitatea activității

EG 5: Investiția se realizează în teritoriul GAL

EG 6: Solicitantul deține un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor

EG 7: Solicitantul dispune de organe de conducere și mijloace tehnice care să-i permită să asigure managementul comercial și financiar pentru funcționarea grupului de producători.

EG8: Solicitantul demonstrează asigurarea cofinanțării investiției

EG9: Solicitantul va respecta legislația în vigoare din domeniile mediu, sanitate publică, sanitar-veterinar

EG10: Investițiile în sisteme/echipamente de irigații sunt eligibile dacă respectă condițiile specifice ale ANAR/ANIF/OUAI

EG11: În cazul proiectelor de procesare, materia primă procesată va fi un produs agricol (conf. Anexa 1 la Tratatul de instituire al Comunității Europene) iar produsul rezultat va fi doar produs inclus în Anexa 1 la Tratat.

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul numărului de membri ai grupului (de la mare la mic)

SE2: Proiecte cu perspectivă de creștere a producției comercializate

SE3: Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă

SE4: Solicitanți ai căror membri au/au avut în ultimii 3 ani proiecte individuale de modernizare a exploatațiilor

SE5: Proiecte care își propun conservarea zonelor protejate și a biodiversității, managementul deșeurilor, utilizarea energiilor regenerabile

SE6: Proiecte care își propun pregătirea pentru comercializare în comun a produselor (ambalare, etichetare, marcă proprie)

SE7: Proiecte care prevăd acțiuni inovative de comercializare (site web, magazin propriu)

SE8: Proiecte care prezintă precontracte de închiriere spații comerciale pe piețele locale

SE9: Proiecte care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de 50%.

Sprijinul se acordă ca rambursare a cheltuielilor eligibile efectuate și plătite de solicitant.

Valoarea maximă nerambursabilă acordată va fi precizată în apelul de selecție.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de grupuri de producători sprijinite
- ❖ valoarea finanțării publice acordate

In plus vor fi urmăriți următorii indicatori:

- ❖ număr de grupuri de producători care își deschid puncte de vânzare proprii pe piețele locale
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de grupuri de producători care propun acțiuni cu efect de protecție a mediului

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură sunt:

- ❖ viabilitatea proiectelor depuse de grupuri de producători
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ gradul de apreciere a programului LEADER

FIȘA MĂSURII Dezvoltarea de afaceri agricole noi - M4 - M4 / 2B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR x

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL.*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea inițierii de noi afaceri în agricultură, de către tineri fermieri, care să preia managementul fermei de la generația mai în vârstă, să îmbunătățească productivitatea fermelor și să crească accesul pe piață al acestora. Scopul măsurii este acela de a relansa activitatea agricolă prin promovarea unei noi generații de fermieri, mai bine instruită și permisivă la inovare și asociere.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O.1 Favorizarea competitivității agriculturii.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează restructurarea fermelor agricole mici și medii prin înlocuirea generațiilor

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL).*

Măsura contribuie la **prioritatea 2** - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și la **prioritatea 5** - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul (1) cu punctul (a) subpunctul (i) și alineatul (2).

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura se derulează în cadrul domeniului de intervenție **2b** - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor.

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni care determină reducerea consumului de apă, utilizarea economicoasă a îngrășămintelor chimice și erbicidelor, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac (în exploatații zootehnice).

➤ **Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:**

Măsura este complementară cu M7a, M7b, M2, M3, M5, M6, beneficiarii acestei măsuri putând depune proiecte și pe măsurile enumerate mai sus.

➤ **Sinergia cu alte măsuri din SDL:**

Măsura are caracter sinergic cu M1 și M2, care își aduc contribuția la prioritatea 2.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- ❖ încurajarea tinerilor la inițierea de noi afaceri în agricultură
- ❖ dezvoltarea agriculturii prin utilizarea de know-how modern
- ❖ sprijinirea instalării de fermieri mai bine pregătiți pentru competiția de piață
- ❖ introducerea de metode inovative în activitățile economice de către tinerii sprijiniți

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole
- ❖ Legislație națională privind formele de organizare a activităților economice
- ❖ Ghidul solicitantului pentru măsura M4 din SDL
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Fermier tânăr organizat juridic minim ca PFA, înregistrat cu maxim 24 luni înainte de a solicita finanțare și care deține o exploatare agricolă cu dimensiunea între 8.000-50.000 SO, în sectoarele: legumicultură/ pomicultură, creșterea de animale (inclusiv albine) și culturi vegetale

Beneficiari indirecți:

- Firme de procesare, de comercializare, arendatori

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Sume forfetare, corelate cu dimensiunea exploatareii exprimate în SO

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Dezvoltarea exploatareii și orientarea spre piață - prin Achiziții de utilaje și echipamente tehnologice, achiziții de animale de rasă, achiziția de mijloc de transport specializat frigorific, construcția de spații de producție/depozitare, înființare plantații, solarii
- ❖ Comercializarea de produse agricole proprii în valoare de cel puțin 20% din valoarea primei trașe de plată - prin creșterea producției, prin amenajarea de puncte de desfacere, înființare website de promovare a exploatareii și produselor realizate, etc.

b) Acțiuni neeligibile:

- Achiziția de utilaje/echipamente second hand
- Achiziția de mijloc de transport auto personal
- Achiziția de locuințe personale

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria microîntreprinderilor/ întreprinderilor mici

EG 2: Vârsta eligibilă a fermierului - până la 40 de ani (neîmpliniți la data depunerii cererii de finanțare)

EG 3: Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 - 50.000 S.O. (valoare producție standard)

EG 4: Solicitantul are stabilit domiciliul/ sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatația. În cazul în care solicitantul este încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă trebuie să fie în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația vizată pentru sprijin

EG 4: Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale

EG 5: Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu maxim 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului

EG 6: Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri

EG 7: Solicitantul nu a beneficiat anterior de sprijin prin sub-măsură 6.1/6.3 din PNDR 2014-2020, respectiv Măsura 112 din PNDR 2007-2013/LEADER 2007-2013

EG 8: În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de Afaceri va prevedea în mod obligatoriu platforme de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu.

EG 9: Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data semnării deciziei de acordare a sprijinului

EG 10: Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de sprijin, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de sprijin

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul comasării exploatațiilor având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral (1/2/3 și peste 3)

SE2: Solicitantul a urmat cursurile de instruire pe măsura 1 a GAL/este înscris la cursurile de instruire pe măsura 1 a GAL și se angajează să-l absolve până la contractare/ se angajează că va urma cursul de instruire pe măsura 1 a GAL până la a doua cerere de plată

SE3: Principiul nivelului de calificare de baza în domeniul agricol

SE4: Solicitantul face parte dintr-o formă asociativă (cooperativă agricolă de producție)

SE5: Solicitantul practică o agricultură eco / conservă biodiversitatea și protejează ecosistemele naturale

SE6: Solicitantul face parte din categoria de grupuri vulnerabile (în special minoritate romă)

SE7: Solicitantul promovează acțiuni inovative (introducerea de noi tehnologii sau noi activități, acțiuni de promovare sau marketing inovativ)

SE8: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, până la incidența alocării financiare aferente apelului de propuneri de proiecte.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de 100%.

Sprijinul se acordă sub formă de sumă forfetară, în funcție de dimensiunea exploatației.

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum 3/ 5* ani (*perioada de 5 ani se aplică doar pentru sectorul pomicol) și este cuprins între 10.000 de euro și 35.000 de euro:

- 8.000 SO - 9.999 SO = 10.000 EURO
- 10.000 SO - 11.999 SO = 15.000 EURO
- 12.000 SO - 14.999 SO = 25.000 EURO
- 15.000 SO - 50.000 SO = 35.000 EURO

Sprijinul pentru această măsură se va acorda în două tranșe, astfel:

- ❖ 75% din cuantumul sprijinului la semnarea Deciziei de Finanțare;
- ❖ 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de afaceri, fără a depăși 3/5* ani (*5 ani pentru exploatațiile pomicole), de la semnarea Deciziei de Finanțare.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de exploatații agricole sprijinite
- ❖ valoarea finanțării publice acordate

Adiacent, se vor urmări și următorii indicatori:

- ❖ număr de tineri sprijiniți, care au fost instruiți prin măsura M.1 din SDL
- ❖ număr de exploatații care participă în cadrul unui lanț scurt
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de exploatații care propun acțiuni cu efect de protecție a mediului

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură sunt:

- ❖ viabilitatea proiectelor implementate de beneficiari
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ atenuarea fenomenului de segregare a minorității romă
- ❖ gradul de apreciere al programului LEADER

FIȘA MĂSURII Scheme de calitate - acțiuni premergătoare - M5 - M5 / 3A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII X
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL.*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoilor identificate în teritoriu privind stimularea certificării voluntare a produselor agricole sau alimentare locale, care să poată fi introduse în lanțuri scurte de aprovizionare și pe pietele locale ca și pentru promovarea acestor produse. În teritoriul GAL Movila lui Burcel nu există la acest moment produse tradiționale certificate, dar există **produse cu potențial de certificare**.

Scopul măsurii este acela de a **promova produse locale, de a le asigura promovarea pe piață și de a sprijini acțiuni premergătoare aderării la scheme de calitate.**

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O1. Favorizarea competitivității agriculturii

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole, prin realizarea unor standarde de calitate ale produselor, prin certificarea și recunoașterea acestora de către MADR, în vederea promovării și comercializării acestora.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 3** - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 5

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 3a** - "Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor acțiuni de promovare sau marketing inovativ.

➤ **Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:**

Măsura are caracter complementar cu măsurile M2, M3 și M4, beneficiarii acestei măsuri putând avea calitatea de beneficiar direcți/indirecți în măsurile nominalizate.

➤ **Sinergia cu alte măsuri din SDL:**

Măsura Scheme de calitate - **acțiuni premergătoare** se poate aplica sinergic cu măsura M6. Procesarea produselor

2. Valoarea adăugată a măsurii

În analiza SWOT a microregiunii, valorificarea resurselor locale și promovarea specificității locale prin produse tradiționale apar ca un punct slab. Pe de altă parte, în microregiune există un mod de viață tradițional și aproape de natură, reflectat în produse specifice “de casă”, care nu sunt cunoscute și promovate.

Piața locală și națională solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate cu **certificare europeană**, cât și produse tradiționale. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea, originea geografică a acestora și **modul de producție bio**, în legătura strânsă cu teritoriul de proveniență.

În teritoriu există producători care pot oferi o gamă **relativ diversificată** de produse de calitate, numai că aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

Utilizarea schemei de calitate de către producători le permite acestora să producă o gamă diversificată de produse de calitate certificate și să-și promoveze produsele pe piață. Aceste produse pot constitui și puncte de interes pentru stimularea activităților de turism rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul Solicitantului la măsura M5 din SDL
- ❖ RE nr.1601/1991, RE nr.110/2008, RE nr.854/2007, RE 1151/2012, RE 852/2004
- ❖ Ordinul 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale
- ❖ Legea Nr.31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ **Firme de consultanță care dețin expertiză prin angajați sau colaboratori**

Beneficiari indirecți:

- ❖ **Fermieri și procesatori din teritoriul GAL**

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- ❖ **Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- activități de animare în comunele din teritoriu
- organizare întâlniri pentru culegere date din teritoriu și identificarea produselor cu o anumită tipicitate din zona delimitată
- determinarea zonei de protecție în baza dovezilor istorice
- servicii de consultanță cu privire la elaborarea caietului de sarcini și a dosarului de candidatură
- studiu necesar elaborării dosarului de candidatură pentru aderarea la o schemă de calitate.

Acțiuni neeligibile:

- cheltuieli administrative și generale, care nu servesc direct realizării acțiunilor premergătoare aderării la schemele de calitate;
- cheltuieli de investiții (mijloc de transport, echipamente de printat/multiplicat, aparatură IT, aparatură foto/video).

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate realizarea activităților specifice prevăzute în proiect

EG 2: Solicitantul este autorizat minim ca PFA, sau ONG

EG 3: Solicitantul prezintă un plan de acțiune care cuprinde acțiunile de animare, numărul de produse propuse spre identificare și alte acțiuni din lista acțiunilor eligibile, un număr estimativ al fermierilor care vor participa la acțiunile proiectului

EG.4 : Solicitantul face dovada că deține expertiza necesară (prin angajați sau colaboratori)

EG 5: Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare profesională

EG 6: Persoanele beneficiare ale acțiunilor măsurii trebuie să fie din teritoriul GAL

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul identificării a cel puțin 2 produse cu potențial de a fi sprijinite prin măsura dedicată schemelor de calitate

SE2: Principiul realizării de cel puțin o acțiune de animare într-o comună

SE3: Principiul realizării a minim 1 dosar de candidatură pentru schema de calitate

SE4: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, până la incidența alocării financiare aferente apelului de propuneri de proiecte.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Valoarea maximă a finanțării nerambursabile care poate fi acordată pentru un proiect este de 5000 de euro.

- Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de **100%**.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ **minim 8 participanți de comună la acțiunile de animare**
- ❖ **minim 4 participanți de comună la acțiunile de identificare produse**
- ❖ valoarea finanțării acordate

Adiacent se vor urmări și alți indicatori:

- ❖ număr de acțiuni de **animare** realizate
- ❖ număr de acțiuni de **colectare date** realizate
- ❖ număr de **produse identificate**.

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ gradul de apreciere a programului LEADER de către beneficiari

FIȘA MĂSURII Procesarea produselor agricole - M6 - M6 / 3A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII X
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii**, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL.*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoilor identificate în teritoriul privind crearea și modernizarea de capacități de procesare, de colectare, de condiționare, de depozitare dotate cu echipamente și tehnologii noi, care să permită respectarea standardelor comunitare, în scopul creșterii valorii adăugate a produselor agricole realizate în teritoriul. În teritoriul GAL Movila lui Burcel, segmentul de procesare a produselor agricole este slab reprezentat. Considerăm că este necesară concentrarea sprijinului pe acele produse agro-alimentare pentru care oferta internă este relativ redusă comparativ cu potențialul existent. Scopul măsurii este acela de a asigura creșterea viabilității exploatațiilor agricole, prin conectarea la sistemul de procesare, depozitare, condiționare și de comercializare.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O.1. Favorizarea competitivității agriculturii și

O.3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează **procesarea**, colectarea, **condiționarea**, **depozitarea** și creșterea valorii adăugate a produselor agricole realizate în teritoriul GAL

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 3** Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și la

prioritatea 6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013 :*

Art.17 - Investiții în active fizice, alineatul 1, punctul (b)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 3a** - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

➤ *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni utilizare durabilă a resurselor disponibile.

➤ *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu M2, M3, M4 și M5, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate.

➤ *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are caracter sinergic cu M1, M3 și M5 în cadrul priorității P3, în promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și cu măsurile M2, M7a, M7b, M11 în cadrul priorității 6, pentru creare de locuri de muncă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- ❖ stimularea agriculturii ca principala activitate economică din teritoriul GAL, furnizoare de materii prime pentru procesare
- ❖ dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- ❖ păstrarea și crearea de noi locuri de muncă
- ❖ încurajarea parteneriatelor cu producătorii individuali sau asociați, cu administrația publică deținătoare de piețe locale și nu în ultimul rând cu beneficiarii finali/consumatorii.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agro-alimentare prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M6
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare;
- ❖ Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare

Beneficiari indirecți:

- ❖ Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ❖ Producători agricoli individuali din teritoriu
- ❖ Piețe locale

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

1. Cheltuieli aferente investițiilor corporale:

- ❖ Extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor unităților de procesare, inclusiv investiții privind colectarea, depozitarea, condiționarea;
- ❖ Construcția, modernizarea capacităților de colectare, depozitare, condiționare;
- ❖ Înființare, inclusiv construire, de capacități de colectare, depozitare, condiționare cereale / legume / fructe;

- ❖ Cheltuieli generate de extinderea și/sau modernizarea de rețele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare și capacități de ambalare comercializare;
  - ❖ Cheltuieli generate de investițiile pentru reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră (GES) producerea de energie regenerabilă, eficiență energetică;
  - ❖ Cheltuieli generate de investițiile privind infrastructura internă și utilități, precum și bransamente și racorduri necesare proiectelor;
  - ❖ Cheltuieli privind sisteme de supraveghere video pentru activitatea propusă prin proiect;
  - ❖ Cheltuieli pentru asigurarea respectării condițiilor de igienă, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic
  - ❖ Achiziționarea, inclusiv în leasing (financiar) de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime, procesării, depozitării și/sau comercializării produselor agro-alimentare;
  - ❖ Cheltuieli generate de îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde (cheltuielile privind conformarea la standard vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde în domeniul agro-alimentar, înainte să devină obligatorii pentru unitatea de procesare) impuse de legislația europeană pentru procesarea și comercializarea produselor agro-alimentare; Cheltuieli aferente marketingului produselor obținute (ex. echipamente pentru etichetarea, ambalarea produselor);
  - ❖ Cheltuieli aferente comercializării produselor: magazine la poarta unității (investiții noi și modernizare), magazine proprii în locație diferită de locația unității de procesare (doar investiții de modernizare), magazine on-line, rulote/autorulote alimentare, automate alimentare.
2. Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale:
- ❖ Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
  - ❖ Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru implementarea proiectului;
  - ❖ Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului.
  - ❖ Cheltuieli aferente marketing-ului produselor obținute, în limita a max. 5% din valoarea eligibilă a proiectului:
    - înființarea unui site - pentru promovarea și comercializarea propriilor produse;
    - etichetarea (crearea conceptului)
    - creare marcă înregistrată/brand
3. Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului
- b) Acțiuni neeligibile:**
- Prin măsura 6 nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:
- Producția de biocombustibili și peleți pentru comercializare
  - Investițiile pentru unități de ecarisaj
  - Producția și comercializarea produselor viticole sprijinite prin *Programul național de sprijin al României în sectorul vitivinicol 2014-2018* și *Programul Național de Sprijin al României în sectorul vitivinicol 2019-2023*, cu modificările și completările ulterioare
  - Procesarea și comercializarea produselor agricole finanțate în cadrul subprogramului pomicol, dacă din punct de vedere cantitativ, materia primă de bază majoritară (>50%) utilizată provine din sectorul pomicol, indiferent de acțiunile/operațiunile eligibile propuse în proiect

-
- Investiții finanțate prin Programul Național Apicol 2017-2019 și Programul Național Apicol 2020-2022:
- achiziția de către formele asociative de echipament pentru procesarea cerii în vederea obținerii fagurilor artificiali;
  - achiziția de către formele asociative apicole de echipament pentru ambalarea mierii.

Cheltuieli neeligibile generale sunt:

- ❖ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ❖ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
- ❖ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ❖ cheltuieli cu achiziția de cap tractor;
- ❖ construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale;
- ❖ spațiile ce deservește activitatea generală a unității: birouri administrative, săli de ședințe, săli de protocol, spații de cazare etc.
- ❖ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ❖ cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - (a) dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare și pentru fondurile mutuale în condițiile menționate în M17;
  - (b) achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - (c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- ❖ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- ❖ costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- ❖ achiziționarea de clădiri.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG2: Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin măsură

EG3: Sprijinul va fi acordat pentru investiții în procesarea, depozitarea, condiționarea, colectarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I

EG4: Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției

EG5: Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice

EG6: Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare

EG7: Investiția va respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul: sănătate publică, sanitar-veterinar și siguranță alimentară și mediului

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul creării lanțurilor alimentare integrate, respectiv integrarea sistemelor de colectare, procesare și comercializare

SE2: Principiul produsului cu înaltă valoare adăugată (ex. produsele ecologice, tradiționale certificate de MADR, produse care participă la scheme de calitate recunoscute la nivel european, etc)

SE3: Principiul asocierii în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători cu obiectiv procesare

SE4: Proiectul creează noi locuri de muncă în teritoriul GAL (1 loc de muncă la 25.000 euro investiție nerambursabilă)

SE5: Solicitantul utilizează în procesul de producție energie din surse regenerabile și utilizează tehnologii de procesare cu impact redus asupra mediului

SE6: Proiectul are un caracter inovativ (de exemplu, acțiuni de promovare sau marketing inovativ)

SE7: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, până la incidența alocării financiare aferente apelului de propuneri de proiecte.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de maxim 50%.

Sumele aplicabile vor fi precizate în cadrul apelului de selecție, reprezentând :

- ❖ 50% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri și grupuri de producători /cooperative și
- ❖ 40% pentru alte întreprinderi mai mari

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de proiecte sprijinite
- ❖ valoarea finanțării acordate
- ❖ număr de locuri de muncă create

Adițional se vor urmări și indicatorii:

- ❖ număr de cooperative / grupuri de producători sprijinite
- ❖ număr de acțiuni care presupun eficientizarea consumului de energie electrică sprijinite
- ❖ număr de acțiuni care propun acțiuni cu efect de protecție a mediului

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor beneficiarilor
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ gradul de apreciere al programului LEADER

FIȘA MĂSURII Inițierea de afaceri non-agricole - M7a - M7a/ 6A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR X

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea inițierii de afaceri non-agricole în teritoriul GAL. Scopul măsurii este acela de a revigora sectorul de mică producție industrială și servicii non-agricole, în vederea creșterii veniturilor populației și al creării de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O.3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează diversificarea activităților economice, îmbunătățirea ofertei locale de produse și servicii non-agricole, crearea de locuri de muncă și creșterea nivelului de trai în comunele GAL.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 19: Dezvoltarea exploatașilor și a întreprinderilor alineatul (1) cu punctul (a) subpunctul (ii) și alineatul (2).

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6a** - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative care determină reducerea consumului de energie electrică; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni de promovare a unui comportament eco în ariile protejate și în comune.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară măsurilor M2, M3, M4 ai căror beneficiari își pot diversifica activitatea agricolă în cadrul măsurii M7.a

- *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are caracter sinergic cu măsura 7.b, contribuind la realizarea priorității P6.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- ❖ stimularea activităților economice noi din sfera micii producții industriale și a serviciilor pentru populație, sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL
- ❖ crearea de noi locuri de muncă în teritoriul GAL
- ❖ creșterea nivelului de trai în comunele din teritoriu

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților economice non-agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru M7a din SDL
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ fermieri sau membrii unei gospodării agricole (cu statut de autorizat minim ca PFA), care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL pentru prima dată; Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- ❖ micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- ❖ micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups)
- ❖ societăți cooperativе meșteșugărești de grad 1 și cooperativе agricole de grad 1, care inițiază pentru prima dată o activitate non-agricolă

Beneficiari indirecți:

- ❖ persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ❖ populația locală care beneficiază de produse industriale și servicii realizate în plan local
- ❖ turiști sau persoane aflate în tranzit în teritoriul GAL

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară, în două tranșe, pentru sprijinirea înființării de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice, parfumerie; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice; producție de combustibil din biomasă -ex.: fabricare de peleți) în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc.;
- ❖ Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole - olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);

-
- ❖
  - ❖ Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.).

Activitățile eligibile sunt exprimate în anexa codurilor CAEN eligibile GAL.

Costuri eligibile specifice măsurii M7a/6A:

A. Pentru proiecte de producție industrială :

- ❖ Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- ❖ Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing, de utilaje, instalații și echipamente noi;
- ❖ Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

B. Pentru proiecte de servicii:

- ❖ Pentru alte activități de servicii : achiziția de mașini/unelte/echipamente (inclusive IT), mijloace de transport specializate, software

b) Acțiuni neeligibile:

Nu sunt eligibile:

- cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat.
- cheltuielile aferente domeniilor exceptate în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr.1731/2015, cu modificările și completările ulterioare

ATENȚIE!! Nu sunt eligibile achizițiile de utilaje/echipamente second hand, cumpărarea de clădiri, autoturisme pentru transport personal.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

EG 2: Solicitantul trebuie să prezinte un Plan de afaceri pentru desfășurarea activităților neagricole;

EG 3: Activitatea propusă prin proiect trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin Măsura 7.a;

EG 4: Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural iar activitatea propusă prin proiect va fi desfășurată în spațiul rural.

EG 5: Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 96 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități neagricole

SE2: Număr de populație servită de investiție

SE3: Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere

SE4: Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată

SE5: Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat propuse de un meșteșugar recunoscut

SE6: Solicitantul este membru al comunității romă

SE7: Număr de locuri de muncă create

SE8: Proiect realizat de un tânăr cu vârsta de până la 40 de ani

SE9: Proiect realizat de o femeie cu vârsta de până la 60 ani

SE10: Proiectul prevede acțiuni inovative (TIC, energie regenerabilă)

S11: Proiectul promovează conservarea ariilor protejate și a biodiversității, promovarea comportamentului eco

S12: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

S13: Valoarea finanțării nerambursabile solicitate (prioritate pentru proiecte de valoare mai mică)

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de 100%.

Valorile sprijinului se regasesc în tabelul coduri CAEN și sume alocate.

Lista completă a codurilor CAEN eligibile și a sumelor alocate pentru fiecare activitate este anexă la ghidul solicitantului M7.a.

Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Aceasta masura beneficiaza de alocari din fondurile de tranzitie 2021-2022, astfel:

- alocare din FEADR - 95.000 euro

- alocare din fonduri EURI - 65.000 euro

Se vor lansa sesiuni separate pentru cele doua alocari.

Mai multe detalii vor fi oferite în Ghidul Solicitantului.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de investiții sprijinite
- ❖ număr de tineri sprijiniți
- ❖ număr de locuri de muncă nou create
- ❖ valoarea sprijinului public acordat

Adițional se vor urmări și indicatorii:

- ❖ număr de acțiuni pentru conservarea ariilor protejate și a biodiversității, promovarea comportamentului eco
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor realizate de beneficiari
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ atenuarea fenomenului de segregare a minorității romă
- ❖ gradul de apreciere a programului LEADER

FIȘA MĂSURII Dezvoltarea de afaceri non-agricole - M7b - M7b / 6A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII x
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii**, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriul privind sprijinirea dezvoltării de afaceri non-agricole în teritoriul GAL. Scopul măsurii este acela de a revigora sectorul de mică producție industrială și servicii non-agricole, în scopul creșterii veniturilor și al creării de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O.3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea serviciilor pentru populație în teritoriul GAL.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul (1) cu punctul (b) și alineatul (2).

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție D6a** - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin aplicarea unor tehnologii moderne și inovative care determină reducerea consumului de energie electrică; de asemenea, își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni de promovare a unui comportament eco în ariile protejate și în comune.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu măsurile M2, M4 ai caror beneficiari direcți pot fi beneficiari direcți ai acestei măsuri.

- *Sinerгия cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are un efect sinergic împreună cu măsurile M2, M3, M6, M7.a, M8, M9, M10, M11 în cadrul priorității P6.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- ❖ dezvoltarea activităților economice non-agricole, din sfera serviciilor pentru populație sau mica producție industrială din teritoriul GAL

- ❖ crearea de noi locuri de muncă în teritoriul GAL
- ❖ creșterea veniturilor întreprinderilor și populației

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților economice non-agricole prevăzută în Ghidul solicitantului M7.b din SDL
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ microîntreprinderi și întreprinderi mici agricole din teritoriul GAL
- ❖ micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL
- ❖ fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală , în cadrul întreprinderii deja existente , încadrabile ca microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate
- ❖ societăți cooperative meșteșugărești de grad 1 și cooperative agricole de grad 1, care inițiază pentru prima dată o activitate non-agricolă

Beneficiari indirecți:

- ❖ persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ❖ populația locală beneficiară de servicii și produse
- ❖ ~~turiști și~~ persoane aflate în tranzit în teritoriul GAL

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de modernizare / dezvoltare a întreprinderilor mici / micro-întreprinderilor existente sau nou înființate
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton //fabricarea produselor chimice, farmaceutice, parfumerie , uleiuri esențiale// activități de prelucrare a produselor lemnoase//industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente //fabricare produse electrice, electronice //producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;
- ❖ Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)
- ❖ Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi: Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare //Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice //Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit//Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice//Servicii tehnice, administrative, etc;
- ❖ ~~Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement;~~

- ❖ Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de pelete și brichete) în vederea comercializării.

Activitățile eligibile sunt exprimate în anexa codurilor CAEN eligibile GAL.

Costuri eligibile specifice măsurii M7b/6A:

A. Pentru proiecte de investiții:

- ✓ Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- ✓ Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- ✓ _____

Formatted: Indent: Left: 1.27 cm,
No bullets or numbering

B. Pentru proiecte de servicii:

~~- Pentru alte activități de servicii: achiziția de mașini/unelte/echipamente (inclusiv IT), mijloace de transport specializate, software. Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea agropensiunilor și a altor structuri de primire turistică (camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.)~~

- ✓ _____
- ✓ ~~Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement/recreative (trasee turistice; parcuri tematice de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, etc; centre închiriere echipamente sportive biciclete, ATV-uri, undițe, schi-uri, etc;) ATENȚIE pentru activitățile de agrement și recreative sunt eligibile doar construcții de tipul birou/spațiu de depozitare echipamente, vestiare și montarea de echipamente specifice amenajării necesare desfășurării activității (de ex. obstacole pentru echitație, sisteme de scripeți parc de aventuri, etc.)~~

Formatted: Bulleted + Level: 1 +
Aligned at: 0.63 cm + Indent at: 1.27 cm

b) Acțiuni neeligibile:

Nu sunt eligibile:

- **cheltuieli pentru consultanță**, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională;
- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă pentru comercializare, ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, inclusiv costurile generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare;

- b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
- c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15 - PNDR.

Nu sunt eligibile utilaje agricole și echipamente second-hand!!!

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili

EG 2: Solicitantul trebuie să prezinte un Plan de afaceri pentru desfășurarea activităților neagricole

EG 3: Activitatea propusă prin proiect trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin Măsura 7.b;a se vede lista codurilor CAEN anexată

EG 4: Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural iar activitatea propusă prin proiect va fi desfășurată în spațiul rural

EG 5: Solicitantul trebuie să dovedească co-finanțarea proiectului

EG 6: Solicitantul nu se află în dificultate/insolvență/faliment și nu are debite restante către Bugetul consolidat al Statului

EG 7: Solicitantul prezintă toate avizele/autorizațiile necesare demarării proiectului (inclusiv cele privitoare la condiții de mediu, sănătate publică și sanitar-veterinare)

EG 8: Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități neagricole

SE2: Număr de populație servită de investiție

SE3: Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere

SE4: Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat, propuse de un meșteșugar recunoscut

SE5: Solicitantul este membru al comunității romă

SE6: Număr de locuri de muncă create (10.000 euro la un loc de muncă nou creat)

SE7: Proiect realizat de un tânăr cu vârsta de până la 40 de ani

SE8: Proiect realizat de o femeie cu vârsta de până la 60 de ani

SE9: Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate

SE10: Proiectul prevede acțiuni inovative (TIC, energie regenerabilă)

SE11: Proiectul promovează conservarea ariilor protejate și a biodiversității, promovarea comportamentului eco

SE12: Proiectul se încadrează în obiectivele strategiei locale

S12: Valoarea finanțării nerambursabile solicitate (prioritate pentru proiecte de valoare mai mică)

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de:

- ❖ ~~90%~~ pentru activități de producție (maxim 60.000 euro)
- ❖ 70% pentru activități de servicii și de producție (maxim 30.000 euro)

Beneficiarul va asigura cofinanțarea proiectului.

Valoarea sprijinului nerambursabil este de minim 5.000 Euro.

Aceasta masura beneficiaza de o alocare de 42.320,01 euro, din fonduri EURI.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de beneficiari sprijiniți
- ❖ număr de tineri sprijiniți
- ❖ valoarea finanțării publice acordate
- ❖ număr de locuri de muncă nou create

Adițional se vor urmări și:

- ❖ număr de acțiuni pentru conservarea ariilor protejate și a biodiversității, promovarea comportamentului eco
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de beneficiari de etnie romă sprijiniți

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor realizate de beneficiari
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ atenuarea fenomenului de segregare a minorității romă
- ❖ gradul de apreciere a programului LEADER

FIȘA MĂSURII Investiții de dezvoltare de interes local - M8 - M8 / 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII x
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii**, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL.*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea dezvoltării/ modernizării serviciilor publice locale, facilităților oferite populației pentru comercializare de produse locale, pentru activități de agrement, pentru modernizarea/reabilitarea obiectivelor culturale, ș.a., în teritoriul GAL.

Scopul măsurii este acela de a crește calitatea vieții locuitorilor, de a facilita activitățile economice ale acestora, de a crește gradul de atractivitate al comunelor din GAL.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivul este în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează îmbunătățirea infrastructurii locale și serviciilor publice pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, prin investiții în utilaje și echipamente de gospodărire comunală, în sisteme de siguranță publice, în facilități pentru sprijinirea comercializării produselor locale, în spații de agrement, în infrastructura culturală.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL).*

Măsura contribuie la **prioritatea 6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, alin. 1, punctul (b), (d) și (g)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6b** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013.

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin acțiuni punctuale de utilizare TIC și acțiuni de eficientizare a consumului de energie electrică; de asemenea, măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni de promovare a unui comportament eco în comune.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu M9 și M10, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate, dar și cu măsurile M2, M3, M4, M5, M6, M7a și M7b, ai căror beneficiari direcți sunt beneficiari indirecti în măsura M8.

➤ *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*
Măsura are caracter sinergic cu M9, M10, M11 în cadrul priorității P6, în sprijinirea dezvoltării economice în teritoriu.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin acțiunile sprijinite în cadrul măsurii, aceasta contribuie la:

- ❖ Îmbunătățirea condițiilor de trai și a nivelului de siguranță a locuitorilor comunelor
- ❖ Facilitarea promovării produselor locale și a producătorilor locali
- ❖ Creșterea gradului de atractivitate al comunelor din teritoriu

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniul administrației publice locale prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M8 din SDL
- ❖ Legea nr. 215/2001
- ❖ Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ autorități publice locale și asociațiile acestora (ADI-uri)

Beneficiari indirecți:

- ❖ populația locală
- ❖ întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ❖ mici producători agricoli sau non-agricoli
- ❖ ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Înființarea, amenajarea spațiilor publice de agrement (parcuri de joacă, teren de sport, etc.) pentru populația rurală
- ❖ Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii pentru valorificarea produselor locale
- ❖ Înființarea modernizarea și/sau extinderea rețelei publice de iluminat
- ❖ Înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere video
- ❖ Achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru serviciile publice locale în cadrul primăriilor
- ❖ Modernizarea și/sau dotarea obiectivelor culturale și de patrimoniu cultural

b) Acțiuni neeligibile:

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională (cuprinse în cap.3 din Bugetul Cererii de Finanțare și Devizul General);
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305 / 2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303 / 2013 și anume:

- a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite;
- c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG2: Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;

EG3: Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;

EG4: Investiția să se încadreze în tipul de acțiune și de sprijin prevăzut prin măsură;

EG5: Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;

EG6: Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER;

EG7: Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;

EG8: Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și viabilitatea acesteia

EG9: Solicitantul prezintă toate avizele/autorizațiile necesare demarării proiectului (inclusiv cele privitoare la condiții de mediu, sănătate publică și sanitar-veterinare)

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul numărului de populație servită de investiție

SE2: Proiecte realizate în parteneriat (ADI)

SE3: Solicitanți care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară

SE4: Conservarea și punerea în valoare a zonelor protejate și a biodiversității, managementul deșeurilor, utilizarea energiilor regenerabile

SE5: Proiecte care propun investiții în obiective de patrimoniu național/local

SE6: Proiecte care prevăd acțiuni inovative (utilizare TIC/ aplicații e-guvernare/ eficientizarea consumului de apă/ energie electrică/termică)

SE7: Proiecte care încurajează dezvoltarea agenților economici din zonă și promovarea produselor locale

SE8: Proiecte care promovează investiții în scopul conservării tradițiilor locale și a moștenirii culturale

SE9: Proiecte care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de:

- ❖ 100% pentru investiții regeneratoare de venit sau investiții de interes public generatoare de venit
- ❖ 90% pentru investiții generatoare de venit. Beneficiarul va asigura cofinanțarea proiectului

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile va fi precizată în cadrul apelului de selecție. Aceasta masura beneficiaza de o alocare din fondurile FEADR de tranzitie 20201-20242 de 118.693,97 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de populație netă beneficiară de investiții
- ❖ valoarea finanțării acordate

Adițional se vor urmări:

- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de acțiuni de promovare a comportamentului eco în comune

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor beneficiarilor
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ aprecierea programului LEADER

FIȘA MĂSURII Investiții sociale și educaționale - M9 - M9 / 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII x
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea înființării/ modernizării serviciilor sociale publice locale, în teritoriul GAL.

Scopul măsurii este acela de a crește calitatea vieții locuitorilor, în domeniile educațional și medical, de a combate abandonul școlar, de a crește gradul de atractivitate al comunelor din GAL.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivul este în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează dezvoltarea/modernizarea serviciilor publice legate de educație și asistență medicală, îmbunătățirea infrastructurii, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*
art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, alin. 1, punctul (d).

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6b** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013.

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin acțiuni punctuale de utilizare TIC și acțiuni de eficientizare a consumului de energie electrică; de asemenea, măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni de promovare a unui comportament eco în comune.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu M8 și M10, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate.

- *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are caracter sinergic cu M8, M10, M11 în cadrul priorității P6, în sprijinirea incluziunii sociale în teritoriu.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- Îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor comunelor

- Reducerea discrepanțelor între mediul urban și mediul rural
- Creșterea gradului de atractivitate al comunelor din teritoriu

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților sociale, educaționale și de asistență medicală, prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura 9
- ❖ Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011
- ❖ Legea nr. 219 din 23 iulie 2015 privind economia socială
- ❖ Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ Comunele și asociațiile acestora, conform legislației naționale în vigoare
- ❖ ONG-uri pentru investiții în infrastructura socială

Beneficiari indirecți:

- ❖ Populația din aria de intervenție
- ❖ Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Centre de servicii socio-educative pentru reducerea fenomenului de parasire timpurie a școlii, inclusive scoala după școală, prin servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora
- ❖ Centre comunitare de servicii medicale, sociale, care asigură un pachet minim de servicii de asistență medicală comunitară destinat persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială
- ❖ Centre de susținere a antreprenoriatului, inclusiv a ocupării pe cont propriu și prin oferirea de granturi pentru inițierea unei afaceri
- ❖ Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și acțiuni de implicare activă și voluntariat al membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea
- ❖ Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (ex. măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, informare și consiliere profesională, plasarea pe piața muncii, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal)

b) Acțiuni neeligibile:

- ❖ cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor,

acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională;

- ❖ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ❖ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305 / 2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- ❖ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ❖ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ❖ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- ❖ cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303 / 2013 și anume:

a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG2: Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;

EG3: Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;

EG4: Investiția să se încadreze în tipul de investiție și de sprijin prevăzut prin măsură;

EG5: Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;

EG6: Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER;

EG7: Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și viabilitatea acesteia

EG8: Solicitantul prezintă toate avizele/autorizațiile necesare demarării proiectului (inclusiv cele privitoare la condiții de mediu, sănătate publică și sanitar-veterinare)

8. Criterii de selecție

SE1: Principiul mărimii grupului țintă căruia se adresează proiectul

SE2: Proiecte realizate în parteneriat de comune și ONG

SE3: Proiecte cu impact micro-regional (proiectele pot servi și comunităților învecinate)

SE5: Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară

SE6: Proiecte care propun acțiuni de managementul deșeurilor și utilizarea energiilor regenerabile

SE7: Proiecte care au în vedere acțiuni combinate (de exemplu cu măsuri din POCU)

SE8: Proiecte care prevăd acțiuni inovative de servicii sociale

SE9: Proiecte care prevăd acțiuni de conștientizare a părinților copiilor beneficiari

SE10: Proiectele care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de:

- ❖ 100% pentru investiții negeneratoare de venit sau investiții de interes public generatoare de venit.

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile este de va fi precizată în cadrul apelului de selecție.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de populație beneficiară de investiții
- ❖ valoarea finanțării acordate

Adițional se vor urmări :

- ❖ număr de minori beneficiari de investiție
- ❖ număr de proiecte realizate în parteneriat de comune și ONG
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de acțiuni pentru promovarea comportamentului eco al beneficiarilor

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor beneficiarilor
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ aprecierea programului LEADER

FIȘA MĂSURII Integrarea minorităților locale și a grupurilor defavorizate - M10 -M10 / 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII X
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea incluziunii sociale a minorităților locale prezente în teritoriul GAL.

Scopul măsurii este acela de a sprijini integrarea socială a comunității romă, de a combate segregarea etnică și de crește calitatea vieții acestor locuitori din comunele GAL.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivul este în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează îmbunătățirea infrastructurii sociale și a serviciilor pentru sprijinirea incluziunii sociale a comunitatilor rome.

- ❖ asigurarea educației preșcolare grupurilor marginalizate, în special a etniei rome
- ❖ crearea infrastructurii necesare activităților sociale educative
- ❖ conștientizarea populației romă privind importanța educației
- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la **prioritatea 6** - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, alin. 1, punctul (d)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6b** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin acțiuni punctuale de educație inovativă, de utilizare TIC și acțiuni de eficientizare a consumului de energie electrică; de asemenea, măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Mediu** prin acțiuni de promovare a unui comportament eco în comune.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu M8 și M9, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate.

- *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are caracter sinergic cu M8, M9, M11 în cadrul priorității P6, în sprijinirea incluziunii sociale în teritoriu.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- ❖ Îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor de etnie romă din comune
- ❖ Orientarea minorilor de etnie romă spre educație
- ❖ Conștientizarea populației de etnie romă privind importanța educației și sănătății
- ❖ Atenuarea fenomenului de segregare și de excluziune a comunității romă

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniile activităților sociale și educaționale ale minorităților locale și a grupurilor defavorizate prevăzută în Ghidul solicitantului pentru M10
- ❖ Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;
- ❖ Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- ❖ Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta convenție;
- ❖ Legea nr. 33/1995 privind ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995;
- ❖ Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020
- ❖ Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi.
- ❖ Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ Comunele
- ❖ ONG-uri cu expertiză în domeniu
- ❖ Parteneriate între comune și ONG
- ❖ GAL Movila lui Burcel Vaslui Nord poate fi beneficiar pentru proiectele de interes public ce vizează minoritățile, în cazul în care nu se depun proiecte în cadrul acestei măsuri.

Proiectele se pot realiza doar în comunele care au declarat populație minoritară romă.

Beneficiari direcți:

- ❖ Populația minoritară etnic din aria de intervenție, în special comunitatea romă.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a) Acțiuni eligibile:

- ❖ Înființare/modernizare și dotare centru de servicii socio-medicale și educație pentru populația defavorizată, în primul rând romă
- ❖ Înființare sistem de supraveghere video în arealul centrului
- ❖ Organizarea unor campanii de promovare și respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (a drepturilor civile, politice și sociale)
- ❖ Acțiuni de instruire a populației romă (în special mame și copii) privind importanța educației școlare și evitarea abandonului școlar
- ❖ Sprijinirea proiectelor culturale privind păstrarea și promovarea culturii romani, a evenimentelor culturale cu specific inspirat din folclorul și cultura romani, cu participarea unor reprezentanți de marcă ai etniei

b) Acțiuni neeligibile:

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305 / 2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303 / 2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie. **7. Condiții de eligibilitate**

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

EG2: Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;

EG3: Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;

EG4: Investiția să se încadreze în tipul de acțiune și de sprijin prevăzut prin măsură;

EG5: Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;

EG6: Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER, în comune cu populație roma;

EG7: Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia

EG8: Solicitantul prezintă toate avizele/autorizațiile necesare demarării proiectului (inclusiv cele privitoare la condiții de mediu, sănătate publică și sanitar-veterinare).

8. Criterii de selecție

SE1: Mărimea grupului țintă de populație minoritară și defavorizată

SE2: Proiecte realizate în parteneriat de autorități publice și ONG

SE3: Proiecte cu impact micro-regional (se adresează și unor comunități învecinate)

SE4: Proiecte care propun acțiuni de management al deșeurilor și de utilizare a energiei regenerabile

SE5: Proiecte care propun acțiuni în scopul conservării și promovării moștenirii culturale a minorităților

SE6: Proiecte combinate care se adresează și altor programe de finanțare (POCU)

SE7: Proiecte care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de:

- ❖ 100% pentru investiții negeneratoare de venit sau investiții de interes public generatoare de venit.

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile va fi precizată în cadrul apelului de selecție.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de populație minoritară beneficiară de investiții
- ❖ valoarea finanțării acordate

Adițional se vor urmări și:

- ❖ număr de minori beneficiari de investiție
- ❖ număr de proiecte realizate în parteneriat de comune și ONG
- ❖ număr de acțiuni inovative sprijinite
- ❖ număr de acțiuni pentru promovarea comportamentului eco al beneficiarilor

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor beneficiarilor
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ atenuarea fenomenului de segregare a minorității romă
- ❖ aprecierea programului LEADER

FIȘA MĂSURII Investiții pentru asigurarea de internet de bandă largă - M11 - M11 / 6C

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII x
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii**, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

- *Se va realiza o scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii propuse în cadrul SDL:*

Măsura a fost adoptată ca urmare a nevoii identificate în teritoriu privind sprijinirea conectării instituțiilor publice și populației la servicii de comunicații prin cablu de calitate.

În teritoriu nu există nici o rețea de comunicații prin cablu cu viteza de min. 30 MBs.

Scopul măsurii este acela de a facilita accesul la informație al populației, al administrației locale și al agenților economici și de a crește gradul de atractivitate al comunelor din GAL.

- *Obiectiv(e) de dezvoltare rurală:*

Obiectivul este în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează:

O3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

- *Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:*

Obiectivele specifice vizează îmbunătățirea accesului la informație, privind oportunități de afaceri, locuri de muncă, administrație locală pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

- *Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (se completează cu prioritatea/prioritățile din SDL):*

Măsura contribuie la prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

- *Măsura corespunde obiectivelor art. _____ din Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, Alineatul 1, litera (c)

- *Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:*

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6c** - "Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale"

- *Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:*

Măsura își aduce contribuția la **Obiectivul Transversal Inovare**, prin acțiuni punctuale de utilizare TIC și acțiuni de eficientizare a consumului de energie electric.

- *Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:*

Măsura este complementară cu M7.a și M7.b, beneficiarii acesteia putând fi beneficiari și în măsurile nominalizate.

- *Sinergia cu alte măsuri din SDL:*

Măsura are caracter sinergic cu M2, M3, M6, M7, în cadrul priorității P6, în sprijinirea creării de noi locuri de muncă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- ❖ Atragerea companiilor, făcând posibile locurile de muncă prin internet, furnizarea de servicii sanitare și îmbunătățirea educației și a accesului la serviciile publice

- ❖ Creșterea accesului la informație pentru administrația locală, agenții economici și populația comunelor
- ❖ Reducerea discrepanțelor între mediul urban și mediul rural
- ❖ Creșterea gradului de atractivitate al comunelor din teritoriu

3. Trimiteri la alte acte legislative

- ❖ Legislația națională cu incidență în domeniul comunicatelor prin cablu, prevăzută în Ghidul solicitantului pentru măsura M11 din SDL
- ❖ Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013
- ❖ Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice
- ❖ Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice;
- ❖ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 245/2015 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020

Sursă:

http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Strategia_nationala_privind_Agenda_Digitala_pentru_Romania_2020.pdf;

- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 414/2015 prin care s-a aprobat Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN (Next Generation Network)

Sursa:

http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Planul_National_de_Dezvoltare_a_Infrastructurii_NGN.pdf;

- ❖ Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 987/2012 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice.
- ❖ **Legea nr. 159 din 19 iulie 2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice**, publicată în **Monitorul Oficial** cu nr. 559 din data de 25 iulie 2016;
- ❖ **HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice**, publicată în Monitorul Oficial nr. 1061 din data de 29 decembrie 2016; aplicabilitate - 27 februarie 2017
- ❖ **Regulamentul UE nr. 1407/2013** din 18 decembrie 2013, privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ❖ firme private cu statut de IMM , specializate în servicii de comunicații prin cablu sau care urmează să activeze în domeniul TIC,
- ❖ administrația publică locală, ADI, alte entități publice
- ❖ GAL, în situația în care în urma lansării primului apel de selecție nu se depun proiecte, atunci GAL-ul poate fi beneficiarul măsurii, cu respectarea legislației specifice

Beneficiari indirecți:

- ❖ instituții ale administrației locale
- ❖ agenți economici / firme private
- ❖ populația din aria de intervenție

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- ❖ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ❖ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- a) Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix, care presupune:
  - crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (buclă locală sau "last mile") în zonele fără acces la internet în bandă largă;
  - modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată (care prezintă calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband.
  - investițiile eferente racordării la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network).
- b) Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale, care, pe lângă acțiunile de la pct. a. i) și ii) presupune și:
  - crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network) până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone;
  - investițiile aferente creării unei infrastructuri de distribuție (backhaul-network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network) și realizării punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone

Pentru ambele tipuri de acțiuni pot fi eligibile:

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la punctele locale de acces în bandă largă (PLABL) la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea PLABL, inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g.: switch local digital și routere, puncte de prezență etc.

c) operațiuni conexe infrastructurii de bandă largă care să creeze premisele unei dezvoltări locale eficiente prin interconectarea nevoilor cu oportunitățile care impactează comunitatea locală, cum ar fi:

- platforme colaborative, alfabetizare digitală
- achiziția de echipamente și programe IT pentru soluțiile de e-guvernare, e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură
- achiziția de soft, brevete, mărci, drepturi de autor

- dezvoltarea de soft pentru toate domeniile aferente dezvoltării rurale (administrație, educație, mediu, social, economic, cultural etc) pentru soluții de e-guvernare, e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură

Alte Tipuri de activități eligibile:

- a) Proiecte ce sprijină noi aplicații care vizează îmbunătățirea serviciilor publice
- b) Implementarea unor sisteme de e-guvernare: sistem online de evidență și plata a impozitelor locale, proiecte de tipul „funcționarul electronic”, punerea în folosință a unor sisteme de informare publică/ actualizarea acestora (website-ul comunei, portalul de afaceri al comunei, înființarea unui sistem public de anunțuri locale, afișier electronic, info-kiosk, etc)
- c) Sisteme de supraveghere video a UAT-urilor
- d) Sisteme de booking online complexe
- e) Aplicații online pentru promovare
- f) Sisteme de plată online a impozitelor și taxelor locale
- g) Panouri de informare – afișier electronic, aplicații online, etc.

- Finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizatii, conducte, piloni, stații la sol etc.);

- Finanțarea sistemelor de software necesare;

- Instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g: switch local digital, routere, puncte de prezență etc

Cheltuieli neeligibile:

- Costurile de proiectare și consultanță pentru elaborarea și implementarea proiectului

7. Condiții de eligibilitate

EG 1: Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în spațiul rural fără acoperire broadband la punct fix, pe baza unei liste a zonelor albe întocmită și/sau agreată de autoritățile abilitate în domeniu (MSI/ANCOM);

EG 2: Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare investiției;

EG 3: Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiții;

EG4: Solicitanții trebuie să prezinte avizele/autorizațiile necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare;

EG5: Solicitanții dovedesc capacitatea de cofinanțare a investiției;

EG6: Solicitanții nu se află în dificultate/insolvență/faliment și nu au debite restante față de Bugetul consolidat al statului.

8. Criterii de selecție

SE1: Proiecte care prin investiția propusă se adresează unui număr cât mai mare de gospodării

SE2: Proiecte care asigură conectarea la rețea a instituțiilor publice din localitate (administrație, poliție, servicii medicale, școli, etc.)

SE3: Proiecte a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer a datelor pentru utilizatorul final (min. 30 Mbs), cu un cost mai redus (modernizare rețea fata de investiție nouă), în situația proiectelor concurente în aceeași localitate.

SE4: Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă (min.1 loc de muncă/proiect)

SE5: Solicitanții care dovedesc experiență relevantă și cifră de afaceri superioară valorii sprijinului solicitat

SE6: Utilizarea energiilor regenerabile

SE7: Proiecte care prevăd adițional și transmisia de programe TV la cea mai bună calitate

SE8: Proiecte care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție conform sistemului de punctare.

Pentru proiectele aferente acestei măsuri, selecția se realizează în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție. În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare (prioritar proiectele cu valoare mai mică).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil pentru această măsură este de maxim 90%. Beneficiarul va asigura cofinanțarea proiectului.

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile va fi precizată în cadrul apelului de selecție.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii cantitativi stabiliți pentru această măsură sunt:

- ❖ număr de beneficiari - populație și instituții publice - care beneficiază de servicii TIC; procent din total populație în comună
- ❖ număr de gospodării care beneficiază de servicii TIC; procent din total gospodării în comună
- ❖ valoarea finanțării publice acordate
- ❖ număr de locuri de muncă nou create

Indicatorii calitativi urmăriți pentru această măsură:

- ❖ viabilitatea proiectelor realizate
- ❖ gradul de satisfacție al beneficiarilor față de investiția realizată
- ❖ gradul de apreciere al programului LEADER